

EESTI AKREDITEERIMISKESKUS
ESTONIAN ACCREDITATION CENTRE

**AKREDITEERIMISSÜMBOLI KASUTAMISE
JA AKREDITEERINGULE NING MLA-
LIIKMESUSELE VIITAMISE KORD EAK
POOLT AKREDITEERITUD
LABORITES JA ASUTUSTES**

*CONDITIONS FOR THE USE OF ACCREDITATION
SYMBOL AND REFERENCE TO ACCREDITATION
AND MLA SIGNATORY STATUS BY THE EAK
ACCREDITED LABORATORIES AND BODIES*

EAK J9-2010

TALLINN 2010

Autorlus ja põhimõtted

Käesolev dokument on juhendi EAK J9-2000 revideeritud ja ajakohastatud versioon ning asendab selle. Dokumentis järgitakse juhendi EA-3/01:2009 nõudeid.

Dokumendi teksti ei ole lubatud müügi eesmärgil paljundada.

Ametlik keel

Dokumenti võib vajadusel tõlkida teistesse keeltesse. Eestikeelne versioon on ja jääb algupäraseks.

Täiendav teave

Täiendave teabe saamiseks käesoleva dokumendi kohta palume pöörduda EAK-sse, Kiriku 2 10130 Tallinn.

Kinnitus

Käesoleva dokumendi on kinnitanud:

Viktor Krutob
EAK juhataja
12.07.2010

Muudatuste leht:

UUS	VANA	Kuupäev	Muudatuse sisu	Kinnitus
EAK J9-2010	EAK J9-2000	12.07.10	Dokumendi uus revideeritud versioon	

Sisukord

Peatükk	Lehekülg
1 Sissejuhatus	5
2 EAK akrediteerimissümboli kuju ja esitus ning akrediteeringule ja MLA-liikmesusele viitamine	5
3 Akrediteerimissümboli ja tekstiviidete kasutamine kalibreerimistunnistustes ja -kleebistel	6
4 Akrediteerimissümboli ja tekstiviidete kasutamine katseprotokollides	7
5 Akrediteerimissümboli ja tekstiviidete kasutamine sertifitseerimis- ning inspekteerimistunnistustes	7
6 Piirangud akrediteerimissümboli kasutamisel ja akrediteeringule ning MLA-liikmesusele viitamisel	8
7 Akrediteerimissümboli ja tekstiviidete kasutamine akrediteeritud labori/asutuse klientide poolt	8
8 Väärkasutamine	9
Lisa I	10
1 EAK akrediteerimissümboli kuju, mõõtmed ja värvid	
2 Akrediteerimissümboli esitamine	
3 Eriversioonid	
Lisa II	11
1 Kalibreerimiskleebise kuju	
2 Kalibreerimiskleebise kontroll ja kasutamine	

1 SISSEJUHATUS

1.1 Käesolev dokument esitab Eesti Akrediteerimiskeskuse (edaspidi tekstis *EAK*) akrediteerimissümboli kasutamise ja akrediteeringule ning EAK liikmestaatusele EA MLA-s viitamise tingimused EAK poolt akrediteeritud kalibreerimis- ja katselaborites ning inspekteerimis- ja sertifitseerimisasutustes (edaspidi tekstis *akrediteeritud laborid ja asutused*). Käesoleva dokumendi nõudeid peavad järgima kõik EAK poolt akrediteeritud laborid ja asutused.

1.2 Kui akrediteeritud labor või asutus väljastab akrediteeritud teenuse tulemused EAK akrediteerimissümbolita ja tekstiviiteta akrediteeringule, siis neile tulemustele ei laiene vastavuseeldus akrediteerimisstandardite nõuetele ega EA MLA sätetele.

2 EAK AKREDITEERIMISSÜMBOLI KUJU JA ESITUS NING AKREDITEERINGULE JA MLA-LIIKMESUSELE VIITAMINE

2.1 EAK akrediteerimissümbol koosneb EAK logost koos tekstiga „Akrediteeritud L000“, kus L000 näitab akrediteeringu registreerimisnumbrit (vt p. 2.2). EAK akrediteerimissümbolit tohib esitada ainult kindla kuju, suuruse, värvide ja tekstiga, nagu on toodud lisa 1. Soovi korral võib akrediteeritud labor/asutus koos akrediteerimissümboliga ära näidata ka akrediteerimisstandardi (nt *ISO/IEC 17025*), mille nõuetele vastavust labori/asutuse akrediteering tõendab.

2.2 Kui akrediteeritud labor või asutus soovib akrediteerimissümboli kasutamise asemel tekstiliselt viidata EAK akrediteeringule, peab ta kasutama väljendit “EAK poolt akrediteeritud katselabor registreerimisnumbriga L000”, “EAK poolt akrediteeritud kalibreerimislabor registreerimisnumbriga K000”, “EAK poolt akrediteeritud toote/juhtimissüsteemide/personali sertifitseerimisasutus registreerimisnumbriga PC/MS/PEC000”, “EAK poolt akrediteeritud inspekteerimisasutus registreerimisnumbriga I000” või „EAK poolt akrediteeritud EMAS keskkonnatõendaja registreerimisnumbriga EE-V-0000“, kusjuures sõna „registreerimisnumber“ asemel võib kasutada lühendit „reg nr“. Number “000” asendatakse igal konkreetsel juhul akrediteeringu registreerimise järjenumbriga.

2.3 Kui akrediteeritud labor või asutus soovib viidata EAK liikmestaatusele EA MLA-s, peab ta kasutama väljendit „EAK on EA MLA liige katse- ja kalibreerimislaborite, inspekteerimis- ja sertifitseerimisasutuste akrediteerimise alal“.

2.4 Akrediteeritud labor või asutus võib esitada EAK akrediteerimissümboli ning viidata EAK akrediteeringule ja MLA-liikmesusele akrediteeritud teenusega otseselt seotud dokumentides (kalibreerimis- või katseprotokollid, kalibreerimiskleebised, tunnistused, sertifikaadid jne) ja teistes materjalides (kirjaplangid, reklaammaterjalid, nimekaardid jm) kooskõlas alltoodud tingimustega:

2.4.1 Kalibreerimislaboril on õigus kalibreerimistulemuste esitamisel kasutada EAK akrediteerimissümbolit, viidet EAK akrediteeringule ja MLA-liikmesusele oma dokumentides tingimusel, et peatüki 3 ja EAK akrediteerimisnõuded on täidetud ning peatüki 6 piirangud on arvesse võetud. Kalibreerimislabor, mis on akrediteeritud kalibreerimisteks väljaspool labori püriasukohta, peab kasutama EAK akrediteerimissümbolit või viiteid EAK akrediteeringule analoogselt püriasukohas tegutseva laboriga.

2.4.2 Katselabor on õigustatud katsetulemuste esitamisel kasutama EAK akrediteerimissümbolit, viitama oma dokumentides EAK akrediteeringule ja MLA-liikmesusele tingimusel, et sõna “katseprotokoll” esineb esilehel, peatüki 4 ja EAK

akrediteerimisnõuded on täidetud ning peatüki 6 piirangud on arvesse võetud. Katselabor, mis on akrediteeritud katsetustele väljaspool labori püriasukohta võib kasutada EAK akrediteerimissümbolit või viidet EAK akrediteeringule analoogselt käesolevas dokumendis püriasukohas tegutsevale laborile esitatud nõuetele.

2.4.3 Sertifitseerimis- või inspekteerimisasutus võib esitada EAK akrediteerimissümboli, viidata EAK akrediteeringule ja MLA-liikmesusele dokumentides, mida kasutatakse sertifitseerimis- või inspekteerimistulemuste esitamiseks tingimusel, et sõna "tunnistus" või "sertifikaat" esineb esilehe pealdises, käesoleva dokumendi peatüki 5 ja EAK akrediteerimisnõuded on täidetud ning peatüki 6 piirangud on arvesse võetud.

2.5 Akrediteeritud labor või asutus, mis omab akrediteeringut mitmele tegevusele, võib oma kirjaplangil, veebilehel ja reklaammaterjalides kasutada üht EAK akrediteerimissümbolit koos kõigi akrediteeringute registreerimisnumbritega, nt „Akrediteeritud L000, I000, PC000“.

3 AKREDITEERIMISSÜMBOLI JA TEKSTIVIIDETE KASUTAMINE KALIBREERIMISTUNNISTUSTES JA -KLEEBISTEL

3.1 EAK akrediteerimissümbol või viide akrediteeringule ja viide EAK liikmestaatusele EA MLA-s tuleb esitada igal kalibreerimistunnistusel, mis sisaldab kalibreerimistulemusi EAK poolt akrediteeritud ulatuses.

3.2 EAK akrediteerimissümbolit, viidet akrediteeringule ega MLA-liikmesusele ei tohi kanda kalibreerimistunnistusele või -kleebisele, mis sisaldab ka akrediteerimisulatusse mittekuuluvate kalibreerimiste tulemusi, v.a juhul, mis on toodud p. 3.3.

3.3 Akrediteeritud kalibreerimislabor võib eelneval kokkuleppel EAK-ga esitada akrediteerimissümboliga või akrediteeringule viitaval kalibreerimistunnistusel kalibreerimistulemusi väljaspool akrediteerimisulatuset. Need kalibreerimised tuleb kalibreerimistunnistusel selgelt identifitseerida, kasutades näiteks teksti „Tärniga tähistatud kalibreerimised ei kuulu labori akrediteerimisulatusse“ ja need võivad moodustada ainult väikese osa võrreldes akrediteeritud ulatusega.

3.4 Akrediteeritud kalibreerimislabor peab võimalusel kandma kalibreeritud mõõtevahendile labori poolt heakskiidetud kujundusega kleebise, tagades järgmiste tingimuste täitmise:

- labor omab EAK akrediteeringut kõnealusele kalibreerimisele;
- labor on välja andnud kleebisel nimetatud mõõtevahendile kalibreerimistunnistuse;
- kleebis kehtib ainult kalibreerimisele, mis on teostatud kleebisel märgitud kuupäeval;
- kleebis ei tõenda spetsifikatsioonile vastavust või mõõtevahendi heakskiitu;
- uuskalibreerimise korral vana kleebis eemaldatakse ja asendatakse uuega;
- kleebise kuju vastab lisas II toodud nõuetele;
- kleebis on kontrollitud ja kasutatud lisas II toodud nõuete kohaselt.

3.5 Kõigis dokumentides ja materjalides, mis sisaldavad EAK akrediteerimissümbolit või viitavad akrediteeringule, peab labor selgelt eristama tegevused, mis ei kuulu akrediteerimisulatusse.

3.6 EAK akrediteerimissümboli kasutamiseks ja akrediteeringule ning EAK liikmestaatusele EA MLA-s viitamiseks muudes, käesolevas juhendis nimetatud dokumentides ja materjalides, peab labor pöörduma EAK poole nõusoleku saamiseks.

4. AKREDITEERIMISSÜMBOLI JA TEKSTIVIIDETE KASUTAMINE KATSEPROTOKOLLIDES

4.1 EAK akrediteerimissümboli või viite akrediteeringule ja viite EAK liikmestaatusele EA MLA-s võib esitada kõigis katseprotokollides, mis sisaldavad katsete tulemusi labori akrediteerimisulatuses piires.

4.2 EAK akrediteerimissümbolit, viidet EAK akrediteeringule ega MLA-liikmesusele ei tohi kasutada, kui katseprotokoll ei sisalda akrediteeritud katsete tulemusi.

4.3 Kui katseprotokoll, milles on esitatud EAK akrediteerimissümbol või viide akrediteeringule, sisaldab ka alltöövõtja katsetulemusi, peab protokollis sisalduma märkus selle kohta, millised katsetulemused on saadud alltöövõtjalt.

4.4 EAK akrediteerimissümbolit või viidet akrediteeringule võib kasutada samuti katseprotokollis, mis sisaldab katsetulemusi nii akrediteeritud kui ka akrediteerimata katsete kohta, arvamusi, interpreteerimisi või uurimuslikke materjale, tingimusel et protokollis sisaldub allkirjeldatud täpsustus:

4.4.1 Katseprotokollis, milles kasutatakse EAK akrediteerimissümbolit või viidet akrediteeringule ja mis sisaldab nii akrediteeritud kui akrediteerimata katsete tulemusi, tuleb iga akrediteeringuga hõlmamata katse selgelt identifitseerida, kasutades näiteks teksti "Käesolevas protokollis tärniga tähistatud katsed ei kuulu labori akrediteerimisulatusse".

4.4.2 Kui labor väljastab EAK akrediteerimissümboliga või akrediteeringule viitava katseprotokolli, mis sisaldab akrediteerimisulatuses mittekuuluvaid arvamusi, tõlgendusi või uurimistegevusega seotud materjale, peab selles olema toodud asjakohane EAK vastutust välistav märkus, näiteks „Käesolevas protokollis avaldatud arvamused/tõlgendused ei kuulu labori akrediteerimisulatusse”.

4.5 Kui labor väljastab katseprotokolli, mis sisaldab EAK akrediteerimissümbolit või viidet akrediteeringule ning ülaltoodud (vt p. 4.4.1 ja 4.4.2) täpsustavaid märkusi, esitatakse viimased soovitatavalt protokolli esilehel.

4.6 EAK akrediteerimissümboli kasutamiseks ja akrediteeringule ning EAK liikmestaatusele EA MLA-s viitamiseks muudes, käesolevas juhendis nimetatud dokumentides ja materjalides, peab akrediteeritud labor pöörduma EAK poole nõusoleku saamiseks.

5. AKREDITEERIMISSÜMBOLI JA TEKSTIVIIDETE KASUTAMINE SERTIFITSEERIMIS- NING INSPEKTEERIMISTUNNISTUSTES

5.1 EAK akrediteerimissümbol või viide akrediteeringule ja viide EAK liikmestaatusele EA MLA-s peaks olema esitatud kõigis tunnistustes, mis sisaldavad sertifitseerimise või inspekteerimise tulemusi asutuse akrediteerimisulatuses piires.

5.2 EAK akrediteerimissümbolit, viidet akrediteeringule ega MLA-liikmesusele ei tohi kasutada, kui tunnistus ei sisalda akrediteeritud sertifitseerimise või inspekteerimise tulemusi.

5.3 Kui sertifitseerimis- või inspekteerimisasutus soovib välja anda tunnistust, millel on akrediteerimissümbol või mis viitab EAK akrediteeringule ning hõlmab alltöövõtja sertifitseerimis- või inspekteerimistulemusi, tuleb tunnistusel esitada märkus, et need (vastavalt tähistatud) tulemused on saadud alltöövõtja poolt.

5.4 Tunnistuses, mis sisaldab EAK akrediteerimissümbolit või viidet EAK akrediteeringule ja esitab nii akrediteeritud kui akrediteerimata sertifitseerimise või inspekteerimise tulemusi, tuleb akrediteeringuga hõlmamata tegevused selgelt

identifitseerida, kasutades näiteks teksti “Käesolevas tunnistuses tärniga tähistatud sertifitseerimine/inspekteerimine ei kuulu asutuse akrediteerimisulatusse”.

5.5 Kui asutus väljastab tunnistuse, mis sisaldab EAK akrediteerimissümbolit või viidet akrediteeringule ning ülaltoodud (p. 5.3 ja 5.4) täpsustavaid märkusi, esitatakse viimased soovitatavalt tunnistuse esilehel.

5.6 EAK akrediteerimissümboli kasutamiseks ja akrediteeringule või EAK liikmestaatusele EA MLA-s viitamiseks muudes, käesolevas juhendis nimetatata dokumentides ja materjalides, peab akrediteeritud asutus pöörduma EAK poole nõusoleku saamiseks.

6. PIIRANGUD AKREDITEERIMISSÜMBOLI KASUTAMISEL JA AKREDITEERINGULE NING MLA-LIIKMESUSELE VIITAMISEL

6.1 EAK akrediteerimissümbolit ega viidet akrediteeringule ei tohi kasutada viisil, mis võiks põhjustada eksiarvamusi, nagu vastutaks EAK akrediteerimisega hõlmatud katse, kalibreerimise, sertifitseerimise või inspekteerimise tulemuse või sellest tuleneva arvamuse või tõlgenduse eest või kiidaks heaks kalibreeritud mõõtevahendi, katsetatud objekti või sertifitseeritud/inspekteeritud toote.

6.2 Tekstiviide EAK liikmestaatusele EA MLA-s ei tohi tekitada eksiarvamusi, milliste vastavushindamistegevuste akrediteerimise osas EAK kuulub EA MLA-sse. Viite korrektsust saab vajadusel kontrollida EA veebilehelt aadressil [www.european-accreditation.org/The EA MLA/Scopes and Signatories](http://www.european-accreditation.org/The_EA_MLA/Scopes_and_Signatories).

6.3 Kui akrediteeritud labor/asutus tegutseb mitmes asukohas, mille hulgas on vähemalt üks, mis ei ole akrediteeringuga hõlmatud, on ainult akrediteeringuga hõlmatud tegevuskohtadel õigus kasutada EAK akrediteerimissümbolit või viidata akrediteeringule.

6.4 Akrediteeringu peatamise (sh osalise) korral lõpetab labor/asutus koheselt EAK akrediteerimissümboliga või muul viisil akrediteeringule viitavate protokollide, tunnistuste, sertifikaatide jm peatatud akrediteeringuga seotud tegevuste tulemusi kajastavate dokumentide väljastamine.

6.5 Akrediteeringu tühistamisel lõpetab labor/asutus koheselt väitmise, et ta on akrediteeritud ning dokumentide levitamise, millel on akrediteerimissümbol või tekstiviide akrediteeringule.

6.6 Akrediteeritud labor/asutus on kohustatud rakendama asjakohaseid kaitsemeetmeid, nt krüpteerimist, vältimaks EAK akrediteerimissümboli elektroonse versiooni mistahes väärkasutust.

6.7 Akrediteeritud labori/asutuse töötajate nimekaartidel pole lubatud kasutada EAK akrediteerimissümbolit ega tekstiviidet akrediteeringule.

7. AKREDITEERIMISSÜMBOLI JA TEKSTIVIIDETE KASUTAMINE AKREDITEERITUD LABORI/ASUTUSE KLIENTIDE POOLT

7.1 Akrediteeritud laboril/asutusel peavad olema reeglid ja menetlused labori/asutuse logo kasutamiseks tema klientide poolt ühenduses EAK akrediteerimissümboliga ja tekstiviitega akrediteeringule. Need reeglid peavad mh tagama, et akrediteerimissümboli kasutamine koos labori/asutuse logoga ei oleks eksitav.

7.2 Akrediteeritud labor/asutus vastutab EAK akrediteerimissümboli ja akrediteeringu tekstiviite kasutamise eest oma klientide poolt ning võtab kasutusele vajalikud meetmed nõuetekohase kasutamise tagamiseks.

7.3 Akrediteeritud labori/asutuse klientidel ei ole õigust kasutada tekstiviiteid EAK liikmestaatusele EA MLA-s.

7.4 Organisatsioon, mille juhtimissüsteemi on sertifitseerinud selleks akrediteeritud sertifitseerimisasutus võib kasutada EAK akrediteerimissümbolit või tekstiviidet akrediteeringule ainult sertifitseerimisasutuse akrediteerimisulatusse kuuluvate tegevuste osas. Seejuures kasutatakse akrediteerimissümbolit ainult ühenduses sertifitseerimisasutuse logoga (sertifitseerimismärgiga).

7.5 Firma, mille toote on sertifitseerinud selleks akrediteeritud sertifitseerimisasutus võib paigutada akrediteerimissümboli tootele endale või selle pakendile ainult ühenduses sertifitseerimisasutuse logoga.

7.6 Akrediteeritud personalisertifitseerimisasutuse klientidel ei ole õigust akrediteerimissümboli kasutamiseks. Sertifitseeritud isikud võivad demonstreerida oma sertifitseeritud staatust sertifitseerimisasutuse poolt väljastatud sertifikaadi abil.

7.7 Akrediteeritud labori kliendid võivad labori loal kaasata labori väljastatud tunnistusi või nende reproduktsioone oma müügiedendamise (reklaam-) dokumentidesse. Akrediteeritud labori kliendid ei või kasutada akrediteerimissümbolit ega tekstiviidet akrediteeringule oma kirjaplankidel, nimekaartidel jm dokumentides.

8. VÄÄRKASUTAMINE

8.1 Akrediteeritud labori/asutuse poolt EAK akrediteerimissümboli väärkasutamise või vale või eksitava viite puhul akrediteeringule või EAK liikmestaatusele EA MLA-s rakendab EAK asjakohaseid, akrediteerimisprotseduurides mittevastavuste menetlemisel kasutatavaid meetmeid ja sanktsioone.

8.2 Akrediteerimata (s.t EAK-ga lepingulises seoses mitteoleva) asutuse või organisatsiooni poolt EAK akrediteerimissümboli väärkasutamise või vale või eksitava viite puhul akrediteeringule või EAK liikmestaatusele EA MLA-s rakendab EAK Eesti õigusaktides (autoriõigus jm) ettenähtud asjakohaseid õiguslikke meetmeid.

LISA I

1. EAK AKREDITEERIMISSÜMBOLI KUJU, MÕÕTMED JA VÄRVID

Akrediteeritud L000

Joon. 1

1.1 Akrediteerimissümbolis võib EAK logo kujutise esitada must-valgena või värvilisena (ülemine sektor sinine, keskmine must, alumine valge ning ovaal kollane), nagu on toodud joonisel 1. Värvilise kujutise korral võib vajadusel ovaali kollase värvi asendada valgega.

1.2 Akrediteerimissümbolis võib EAK logo kujutist vähendada või suurendada, säilitades külgede suhte 1,5:2,5.

2. AKREDITEERIMISSÜMBOLI ESITAMINE

Ülalesitatud kujutist võib akrediteeritud labor/asutus kasutada vahetult kopeerituna (elektrooniliselt või fotokopeerimise teel). Vajadusel võib akrediteeritud labor/asutus taotleda EAK-st akrediteerimissümboli elektroonset versiooni JPEG/JFIF formaadis või vektorgraafikas.

3. ERIVERSIOONID

Akrediteerimissümbolit võib kasutada reljeefsena või tembeldatud kujul must-valgena või värvilisena.

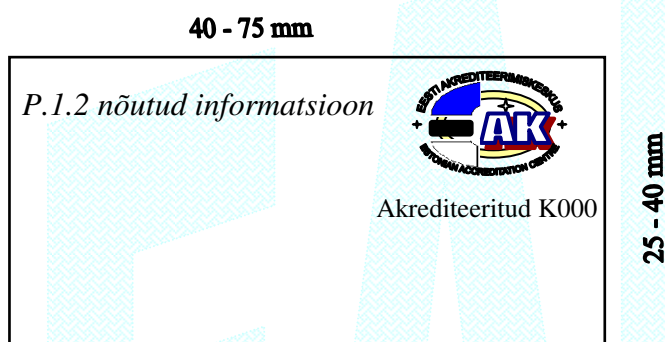
LISA II**1. KALIBREERIMISKLEEBISE KUJU**

1.1 Labor peab kasutama ainult enda poolt kinnitatud disainiga kleebiseid, kusjuures tuleb arvestada alltoodud nõudeid.

1.2 Kleebisel tuleb esitada alljärgnev informatsioon:

- EAK akrediteerimissümbol;
- kalibreerimise kuupäev;
- tunnistuse number;
- uuskalibreerimise kuupäev, mille määrab ning kannab kleebisele kasutaja või kasutaja soovil kalibreerija.

1.3 Kleebise standarddisain on kujutatud alljärgnevas. Mõõtmed on soovituslikud.

1.4 Kui kleebise asetamine ei ole võimalik, võib kasutada graveerimist (nt klaasist mahumõõdud).

2 KALIBREERIMISKLEEBISE KONTROLL JA KASUTAMINE

2.1 Kalibreerimislabor vastutab kleebiste nõuetekohase kasutamise ja hooldmise eest.

2.2 Kokkuleppel kliendiga võib kalibreerimislabor asetada kleebise kalibreeritud mõõtevahendile. Kui kleebist ei ole võimalik või sobiv asetada mõõtevahendile (näiteks vihid, mõõteplaadid) võib kleebise asetada mõõtevahendi karbile. Kleebis tuleb asetada kohale, kus ta on mõõtevahendi kasutaja poolt kergelt loetav. Kleebise disain, materjal ning asetamise meetod peavad olema sellised, et need ei mõjutaks kalibreeritud mõõtevahendit ning võimaldaksid sildi asendamist järgmisel kalibreerimisel.